

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Č. j.: MŠMT-30 283/2012-211

NOVÁ OPATŘENÍ NA PODPORU ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

schválená Usnesením Vlády České republiky ze dne 9. ledna 2013 č. 8
a uvedená v části III materiálu č. j. 1329/12 předloženého Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Leden 2013

NOVÁ OPATŘENÍ NA PODPORU ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Na podporu odborného vzdělávání stanovilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2011 – 2015, který schválila vláda usnesením č. 836/2011 následující cíle:

- I. Motivovat žáky základních škol k výběru oborů středního vzdělání na základě jejich zájmu a schopností a žáky středních a vyšších odborných škol k pozitivnímu vztahu ke zvolenému oboru v procesu přípravy na povolání i k dalšímu vzdělávání.**
- II. Úpravami vzdělávacích programů a procesu ukončování vzdělávání v oborech středního vzdělání dosáhnout úplnou prostupnost vzdělávací soustavy mezi jednotlivými stupni středního vzdělání a vytvořit podmínky pro další zkvalitnění úrovně středního vzdělávání.**
- III. Úpravou systému financování regionálního školství vytvořit podmínky pro střední vzdělávání v příslušných oborech vzdělávání s ohledem na jejich specifické zvláštnosti.**
- IV. Zlepšovat podmínky pro spolupráci škol, zřizovatelů škol, zaměstnavatelů a dalších subjektů, které se podílejí na procesu odborného vzdělávání, včetně jejich motivace, a odstraňovat bariéry této spolupráce.**
- V. Vytvořením systému přípravy a získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků zlepšovat podmínky pro další zkvalitnění úrovně vzdělávání.**

Pod pojmem „zaměstnavatel“, který je v materiálu uváděn, jsou zahrnuty podniky, firmy a další instituce všech oblastí průmyslu, hospodářství a služeb.

Pojem „kategorie dosaženého vzdělání“ je uveden v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska celkového dopadu na státní rozpočet lze v souvislosti s opatřeními realizovanými za podpory připravovaného projektu z prostředků Evropského sociálního fondu, konkrétně Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v současné době stanovit náklady při 15 % spoluúčasti financování ze státního rozpočtu na 16 mil. Kč. Další náklady, které vyplynou z realizací projektů za podpory prostředky EU v dalších letech není možné v současné době specifikovat.

Dopad na státní rozpočet lze očekávat také v souvislosti s návrhem na rozšíření daňově uznatelných výdajů podnikatelských subjektů, které se budou aktivně podílet na systému odborného vzdělávání na základě smluv mezi školami a zaměstnavateli i v případech, kdy budou zaměstnavatele poskytovat motivační příspěvky žákům, kteří se budou na základě smluvního vztahu pro ně připravovat. Předpokládanou výši těchto finančních prostředků není možné v současné době specifikovat.

I. Motivovat žáky základních škol k výběru oborů středního vzdělání na základě jejich zájmu a schopností a žáky středních a vyšších odborných škol k pozitivnímu vztahu ke zvolenému oboru v procesu přípravy na povolání i k dalšímu vzdělávání.

Hlavním cílem v oblasti kariérového poradenství je zefektivnění poradenských služeb, zlepšení dostupnosti kariérového poradenství a zvýšení kvality poskytovaných služeb. Na poskytování přímého kariérového poradenství se podílejí zejména školy a školská zařízení, jmenovitě školská poradenská zařízení, která se v této oblasti orientují především na poskytování pedagogicko-psychologické pomoci při volbě vzdělávací dráhy žáků ve středních školách. V neposlední řadě se kariérovým poradenstvím zabývají informačně-poradenská střediska úřadů práce. Jako bezplatná veřejná služba pro výchovné a kariérové poradce ze škol a mimoškolních poradenských institucí a pro jednotlivce, kteří potřebují individuální odbornou pomoc, funguje také poradenské a konzultační pracoviště - Centrum kariérového poradenství, NÚV Praha.

Pořadové číslo	Obsah	Návrh opatření	Zodpovídá	Ve spolupráci	Termín
I/1	V oblasti kariérového poradenství bude činnost směřovat především do následujících oblastí: - rozvíjení informačního systému na podporu kvalifikovaného rozhodování o volbě profese a k ní vedoucí vzdělávací dráhy, naplnění konceptu informačně poradenské podpory dalšího vzdělávání založeného na propojení stávajících datových zdrojů a informačních systémů; - podpora metodického vedení školských a školních poradenských služeb, včetně vytvoření metodického portálu pro poradenské pracovníky škol a školských poradenských zařízení; - rozvíjení systému dalšího vzdělávání	• Dokončit tvorbu koncepce systému kariérového poradenství. • Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména výchovných poradců, v oblasti kariérového poradenství v základních i středních školách, zejména pomocí kursů organizovaných příslušným ústavem MŠMT. • Dále zkvalitňovat poradenské služby v oblastech metodiky poradenství i vlastní poradenské činnosti poskytovaných přímo řízenými organizacemi MŠMT, včetně Centra kariérového poradenství Národního ústavu pro vzdělávání. • V souladu se záměry a aktivitami národního poradenského fóra a ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, Úřadem práce ČR a sdruženími zaměstnavatelů a zřizovatelů škol usilovat o další zkvalitnění kariérového	MŠMT	HK ČR, MPSV	2016

	poradenských pracovníků v oblasti kariérového poradenství, zajištění lepší dostupnosti vzdělávání v oblasti kariérového poradenství pro stávající pracovníky; - provázání kariérového poradenství s potřebami trhu práce (např. zajištění vzdělávání kariérových poradců 2. stupně ZŠ a SŠ ke znalostem reálného pracovního prostředí); - propojování a posilování spolupráce a koordinace poskytovatelů kariérového poradenství z různých sektorů a oblastí kariérového poradenství.	poradenství ve školách, včetně dalšího rozvoje celoživotního poradenství. • Zpracovat Metodiku vykazování míry nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol.			
I/2	Na úrovni krajů, obcí a dalších zřizovatelů škol bude jejich úloha v oblasti kariérového poradenství spočívat v: - podpoře pro zajištění dostatečného počtu poradenských pracovníků pro metodickou podporu školám a školským poradenským zařízením; - zajištění podpory dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství; - spolupráci na vytvoření koncepce systému kariérového poradenství; - spolupráci při provázání kariérového poradenství s potřebami trhu práce; - podpoře zájmové činnosti žáků zaměřené na polytechnické vzdělávání.	Doporučení pro kraje, obce a další zřizovatele škol: • Zkvalitňování poradenských služeb ve školách, zkvalitňování kariérového poradenství. • Seznamování dětí v předškolním vzdělávání s obsahem jednotlivých povolání v souladu s RVP PV. • Důsledné realizování tematického okruhu Svět práce v základních školách v souladu s RVP ZV. • Podle konkrétních podmínek a možností usilovat o oddělení kariérového poradenství od výchovného poradenství. • Rozšiřování přímého kariérového poradenství žákům a zájemcům o vzdělávání. • Umožňování vzdělávání zaměstnanců škol v oblasti kariérového poradenství. • Využívání vhodných pomůcek a prostředků pro podporu kariérového poradenství. • Spolupráce základních a středních škol při	Kraje, obce a další zřizovatele škol,	Základní a střední školy	2013 a průběžně

		realizování tematického okruhu Svět práce v základních školách v souladu s RVP ZV. • Umožňování vzdělávání zaměstnanců škol v oblasti kariérového poradenství a jejich přímé komunikace se zaměstnavateli a pobočkami Úřadu práce. • V rámci možností využívat vhodných pomůcek a prostředků pro podporu kariérového poradenství, včetně uvolňování z výuky a proplácení cestovních náhrad spojených s přímou komunikací se zaměstnavateli a pobočkami Úřadu práce.			
I/3	Za účelem zavedení motivační finanční podpory pro žáky, kteří se budou vzdělávat v oborech s výrazným převisem poptávky na trhu práce, se navrhuje vedle možnosti stávajícího prospěchového stipendia doplnit do právních předpisů možnost poskytnutí jiného (dalšího) stipendia pro žáky se souhlasem zřizovatele školy. Opatření je navrhováno také s ohledem na to, že některé kraje již taková stipendia žákům a studentům vybraných oborů poskytují.	Doplnit § 30 odst. 4 školského zákona tak, aby mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele vydat stipendijní řád, podle něhož bude možno žákům poskytovat kromě prospěchového stipendia i jiné stipendium.	MSMT		2014
I/4	Program Leonardo da Vinci, Evropský systém zavádění kreditů v odborném vzdělávání (ECVET) a další programy celoživotního učení vztahující se k oblasti středního odborného vzdělávání přispívají ke zvýšení přitažlivosti, kvality a výkonnosti systémů odborného vzdělávání, ke zlepšování průhlednosti, informačních a poradenských systémů, k uznávání	• V rámci příslušných projektů mobilit všestranně podporovat stáže žáků oborů středního odborného vzdělávání i studentů oborů vyššího odborného vzdělávání v zahraničních školách, u zahraničních zaměstnavatelů a v rámci ČR i pedagogických pracovníků zajišťujících odborné vzdělávání. • Pro tuto podporu maximálně využít legislativní nástroje, finanční zdroje a možnosti vyhlášených programů.	MŠMT		2013 a průběžně

	kompetencí a kvalifikací a k posilování evropského rozměru. Výrazně podporují účastníky v získávání a používání vědomostí, dovedností a kvalifikací podporujících osobní rozvoj, zaměstnatelnost a účast na evropském trhu práce, zvyšování kvality a inovace v oblasti odborného vzdělávání.				
I/5	Na základě spolupráce s Ministerstvem financí a Ministerstvem práce a sociálních věcí byl vytvořen soubor dokumentů k zabezpečení jednotného postupu při uzavírání smluvního vztahu mezi zaměstnavatelem a žákem střední školy nebo studentem vyšší odborné školy připravujícím se pro potřeby zaměstnavatele. Je připraveno doporučení MŠMT pro školy, žáky, rodiče a zaměstnavatele k zabezpečení jednotného postupu při uzavírání smluvního vztahu mezi zaměstnavatelem a žákem střední školy nebo studentem vyšší odborné školy, jmenovitě dohody o poskytnutí motivačního příspěvku, Pracovní smlouvy s odloženým nástupem do práce a Dohody o ručení, včetně čestného prohlášení ručitele.	Dokončit ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí metodiky pro aplikaci právního rámce v oblasti dobrovolného vztahu mezi zaměstnavatelem a žákem střední školy nebo studentem vyšší odborné školy, který se odborně připravuje pro potřeby zaměstnavatele.	MSMT	MPSV	2014

II. Úpravami vzdělávacích programů a procesu ukončování vzdělávání v oborech středního vzdělání dosáhnout úplnou prostupnost vzdělávací soustavy mezi jednotlivými stupni středního vzdělání a vytvořit podmínky pro další zkvalitnění úrovně středního vzdělávání.

V oblasti základního vzdělávání z důvodů zajištění zvýšení zájmů žáků o techniku a přírodní vědy se předpokládá úprava rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání. V oblasti středního vzdělávání se předpokládají zejména obsahové úpravy rámcových vzdělávacích programů a dosažení prostupnosti mezi jednotlivými stupni a obory středního vzdělávání.

Získání vzdělání s maturitní zkouškou a s výučním listem jsou významným motivujícím faktorem pro uchazeče o přijetí do daného oboru vzdělání; zaměstnavatelé pak mají možnost získat absolventy připravené pro výkon vysoce kvalifikovaných dělnických profesí a ve sféře služeb. Daný model přípravy bude vhodné realizovat zejména v těch oborech vzdělání, u nichž rostou požadavky zaměstnavatelů na vyšší vzdělanostní úroveň pracovníků, a střední vzdělání s výučním listem již není postačujícím stupněm vzdělání k výkonu profese. Dalším úkolem bude dokončení reformy závěrečné zkoušky a zahájení prací na přípravě systému jednotného hodnocení odborných dovedností v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Pořadové číslo	Obsah	Návrh opatření	Zodpovídá	Ve spolupráci	Termín
II/1	Účinná a důsledná výchova k volbě povolání žáků základních škol vyžaduje úpravu problematiky Člověk a svět práce v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání na podporu polytechnického vzdělávání a rozvoje podnikavosti na druhém stupni základní školy. Ministerstvo předpokládá, že základní školy při realizaci problematiky Člověk a svět práce v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání budou spolupracovat a využijí kapacit středních škol. Do doby změny rámcového vzdělávacího programu budou základní školy postupovat podle	Ve spolupráci se zástupci resortů a zaměstnavatelů připravit úpravy rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.	MŠMT	Resorty, zaměstnavatelské svazy HK ČR	2016
		Zpracování metodického pokynu k realizaci problematiky Člověk a svět práce.	MŠMT		2013
		Podporovat: - rozvoj polytechnické výchovy (tzn. vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit) a zájem dětí a žáků o techniku a řemesla, resp. o přírodu; - zavedení účinných metod výuky matematiky a	MŠMT		průběžně

	metodického pokynu k této problematice, který vydá MŠMT.	metod aktivního zapojení žáků v rámci projektové a mezigenerační spolupráce. K naplnění tohoto opatření využívat opatření IV/2.			
II/2	Vývoj v oblastech vědy a techniky, měnící se požadavky zaměstnavatelů v návaznosti na trh práce a potřeba zvyšování kvality odborného vzdělávání vyžadují i obsahové změny v již vydaných rámcových vzdělávacích programech v oblasti středního vzdělávání. Tyto změny musí probíhat systémově v úzké spolupráci s resorty, zástupci zaměstnavatelů, krajů, škol i v koordinaci se standardy Národní soustavy kvalifikací. Dosažení maximální prostupnosti vzdělávací soustavy v oblasti středního vzdělávání a získání další kvalifikace vyžaduje dořešení návaznosti RVP oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou kategorií dosaženého vzdělání M a L na RVP oborů středního vzdělání kategorie dosaženého vzdělání J, návaznosti RVP oborů středního vzdělání s výučním listem kategorie dosaženého vzdělání H na RVP oborů středního vzdělání s výučním listem v trvání 2 let denní formy vzdělání kategorie dosaženého vzdělání E a návaznosti RVP oborů nástavbového studia s maturitní zkouškou kategorie dosaženého vzdělání L na RVP oborů středního vzdělání s výučním listem v trvání 3 let kategorie dosaženého vzdělání E.	• Ve spolupráci se zástupci resortů a zaměstnavatelů připravit úpravy počtu a obsahu rámcových vzdělávacích programů s cílem dalšího zkvalitnění úrovně vědomostí a dovedností absolventů oborů středního vzdělávání a jejich lepšího uplatnění na trhu práce. • Úpravy počtu a obsahu rámcových vzdělávacích programů provádět systémově a s cílem sjednocení přístupů k RVP a jejich propojení s kvalifikačními a hodnoticími standardy Národní soustavy kvalifikací (NSK). • Obsahové změny rámcových vzdělávacích programů oborů vzdělání kategorie dosaženého vzdělání E a J realizovat s cílem umožnění návaznosti vzdělání na vzdělávací programy oborů vzdělání kategorií dosaženého vzdělání M, L a H.	MSMT	Resorty, zaměstnavatelské svazy, HK ČR	2015

II/3	V oborech vzdělání s maturitní zkouškou kategorie dosaženého vzdělání L, jejichž součástí je odborný výcvik, přispěje možnost získání jak maturitního vysvědčení, tak také výučního listu bezpochyby ke zvýšení atraktivity těchto oborů a k lepšímu uplatnění jejich absolventů na trhu práce.	• Legislativně a nezbytnými úpravami RVP dořešit problematiku získání výučního listu pro absolventy oborů vzdělání s maturitní zkouškou kategorie dosaženého vzdělání L, jejichž součástí je odborný výcvik. • Dořešit problematiku stupně vzdělání žáků, kteří získají výuční list v oborech vzdělání s maturitní zkouškou kategorie dosaženého vzdělání L, jejichž součástí je odborný výcvik, a nevykonají však úspěšně maturitní zkoušku.	MŠMT	HK ČR	2014
II/4	Jednotné zadání témat v rámci závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem představuje systémovou změnu v odborném vzdělávání, která významně napomáhá zajišťovat kvalitu a srovnatelnost výstupů žáků a jejich dobré uplatnění v praxi. Ve školním roce 2011/2012 závěrečnou zkoušku podle jednotného zadání skládalo 78 % žáků v oborech vzdělání kategorie stupně dosaženého vzdělání H a 46 % žáků v oborech vzdělání kategorie stupně dosaženého vzdělání E.	Dokončit reformu závěrečné zkoušky, včetně legislativních změn příslušných předpisů v oborech vzdělání s výučním listem a od školního roku 2014/2015 realizovat novou závěrečnou zkoušku ve všech oborech vzdělání s výučním listem.	MŠMT	HK ČR	2014/2015
II/5	Zajištění kvality odborného vzdělávání, srovnatelnosti výstupů a požadovaného uplatnění v pracovním procesu žáků oborů vzdělání s maturitní zkouškou vyžaduje přípravu systému jednotného zadání profilové části maturitní zkoušky obdobným způsobem, jako se realizuje reforma závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem.	V návaznosti na úpravy RVP zahájit práce na přípravě systému jednotného hodnocení odborných dovedností v jednotlivých oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou podle potřeb profesní sféry a v dohodě s řediteli škol.	MŠMT	HK ČR	2020

II/6	V souvislosti s neustále diskutovanou problematikou stanovení povinnosti konání přijímacích zkoušek do oborů středního vzdělávání a v souladu s požadavky zejména zástupců zaměstnavatelů a některých krajů, aby všichni žáci nastupující do jednotlivých oborů středních škol byli přijímáni za stejných podmínek ve smyslu objektivního zhodnocení schopností a dovedností uchazečů o studium, zvážit případné úpravy přijímacího řízení ke vzdělávání. Uvedená problematika souvisí s problematikou financování regionálního školství a optimalizací oborů vzdělání i středních škol v jednotlivých krajích.	Zvážit případné úpravy školského zákona a vyhlášky, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách za účelem dalšího zkvalitnění úrovně výběru žáků středních škol nastupujících do oborů vzdělání s maturitní zkouškou.	MŠMT	HK ČR	2015
II/7	Realizace dalšího vzdělávání s využitím kapacit v oblastech materiálního a personálního zabezpečení výuky umožní školám překlenout náročné období vyplývající z nižších počtů žáků nastupujících do středních škol v důsledku nepříznivého demografického vývoje v ČR a efektivní využití jejich kapacity v oblastech personálního a materiálního zabezpečení výuky.	Na základě poznatků z realizace systémových projektů OP VK řady UNIV podporovat a rozvíjet systém dalšího vzdělávání ve školách s cílem dosáhnout podstatného zvýšení počtu středních škol zapojených do dalšího vzdělávání. Zajistit kurzy pro ředitele středních škol zaměřené na další vzdělávání ve středních školách s využitím materiálního a personálního potenciálu středních škol ve spolupráci se zaměstnavateli.	Kraje, zřizovatele, HK ČR MŠMT	Školy, HK ČR	2013 a průběžně 2013
II/8	Pro další zvyšování kvalifikace a lepší uplatnění absolventů oborů vzdělání s výučním listem na trhu práce má velmi pozitivní význam odborně zaměřené nástavbové studium a zkrácené studium pro	Podporovat odborně zaměřené nástavbové studium včetně nastavení kapacit žáků v příslušných oborech vzdělání v případech, kde je zřejmé, že absolventi tohoto studia mají uplatnění na trhu práce a jejich výběr zaručuje úspěšné zvládnutí maturitních	Kraje, zřizovatele, HK ČR	školy	2013 a průběžně

	absolventy oborů vzdělání s maturitní zkouškou a výučním listem.	zkoušek. Podporovat ve středních školách zkrácené studium pro absolventy oborů vzdělání s maturitní zkouškou a výučním listem v návaznosti na potřeby trhu práce.			
--	--	--	--	--	--

III. Úpravou systému financování regionálního školství vytvořit podmínky pro střední vzdělávání v příslušných oborech vzdělání s ohledem na jejich specifické zvláštnosti.

V souladu s programovým prohlášením vlády v oblasti regionálního školství zajistit zlepšení platových podmínek pedagogických pracovníků, zpřesnit finanční toky mezi rezortem a jednotlivými zřizovateli škol, změnou příslušných právních předpisů omezit zátěž škol nadměrnou byrokracií, změnou financování zajistit rovnost podpory při poskytování veřejné vzdělávací služby a v neposlední řadě i zvyšování akontability škol a školských zařízení a jejich zřizovatelů.

Pořadové číslo	Obsah	Návrh opatření	Zodpovídá	Ve spolupráci	Termín
III/1	Z provedených analýz existence současného systému financování RgŠ vyplývají následující nedostatky současného systému financování RgŠ: • stávající systém financování prostřednictvím krajských normativů poskytuje krajským úřadům velkou míru rozhodovacích pravomocí bez odpovídající spoluzodpovědnosti za financování, • nepodporuje optimalizaci škol a školských zařízení a spíše je jeho cílem přerozdělit finanční prostředky státního	Při úpravách financování regionálního školství MŠMT přihlédne k tomu, aby: - byla zohledněna specifika škol zajišťujících vzdělání ve třídách, kde je vyučováno několik oborů vzdělání; - aby pro školy nebylo výhodné vícenásobné opakování ročníků žáky v příslušném oboru vzdělání; - byly zohledněny obory středního vzdělání kategorie dosaženého vzdělání J i obory vzdělání s výučním listem kategorie dosaženého vzdělání E i obory vzdělání praktická škola vyžadující nižší počty žáků ve třídách a skupinách v závislosti na úrovni a vědomostech žáků nastupujících do těchto oborů vzdělání;	MSMT		2014

	rozpočtu tak, aby stávající síť jakkoli naplněných škol a školských zařízení zůstala v kraji zachována, • nevytváří pro školy potřebné stabilní, předvídatelné a transparentní ekonomické prostředí, • nedostatečně podporuje kvalitu a efektivitu vzdělávání, • neumožňuje dostatečné zacílení finančních prostředků přerozdělovaných krajskými úřady do RgŠ z rozpočtu MŠMT, • neumožňuje zohlednění specifik škol zajišťujících vzdělání ve třídách, kde je vyučováno několik oborů vzdělání.	- byly zohledněny specifické zvláštnosti oborů vzdělání v souladu s potřebami trhu práce; - bylo upraveno čerpání finančních prostředků na základě smluvního vztahu mezi školou a zaměstnavatelem, jež by musela vynaložit, pokud by zajišťovala daný podíl praktického vyučování na své náklady; - byly finančně zohledněny školy, které využijí materiální a personální potenciál školy v rámci celoživotního vzdělávání.			
III/2	Po zkušenostech z minulých let je potřebné systémově podporovat obory vzdělání, o jejichž výuku ze strany žáků není zájem, a u nichž panuje dlouhodobý nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce jsou z uvedených důvodů ohroženy úplným zmizením z pracovního trhu.	Usilovat o přímou finanční podporu ze stran podnikatelského sektoru a podporovat žáky oborů středního vzdělání, u nichž panuje dlouhodobý nesoulad mezi nabídkou a poptávkou trhu práce a které jsou ohroženy úplným zmizením z pracovního trhu. Vytvořit systém řízeného naplňování oborů vzdělání s výlučným postavením v rámci celé ČR.	Kraje, zřizovatelé středních škol	HK ČR	2013 a průběžně

IV. Zlepšovat podmínky pro spolupráci škol, zřizovatelů škol, zaměstnavatelů a dalších subjektů, které se podílejí na procesu odborného vzdělávání, včetně jejich motivace, a odstraňovat bariéry této spolupráce.

- Změnou zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů motivovat zaměstnavatele, kteří se podílejí na základě smluv o spolupráci se školami na zajištění praktického vyučování, zohledněním uznatelných výdajů.
- Odborné vzdělání podporovat pomocí dotačních fondů a rozvojových programů MŠMT.
- Podporovat uzavírání sektorových dohod ve všech oblastech činnosti.
- Zajistit vzájemnou informovanost zaměstnavatelů o aktuálních otázkách odborného vzdělávání v legislativní a nelegislativní oblasti na straně jedné a škol o možnostech konání praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatelů na straně druhé.

Pořadové číslo	Obsah	Návrh opatření	Zodpovídá	Ve spolupráci	Termín
IV/1	Zástupci vybraných resortů, zaměstnavatelů, krajů a asociací škol se shodli na požadavku, aby se v příslušných ustanoveních zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (zákon Ministerstva financí), zaměstnavatelům, kteří se prokazatelně podílejí na základě smluv o spolupráci se školami při zajištění praktického vyučování, zohlednily uznatelné výdaje, pokud tyto výdaje není povinen uhradit stát či zřizovatel. Cílem uvedeného opatření je motivace zaměstnavatelů při zajištění praktického vyučování pro žáky škol v oborech středního vzdělávání, odborné praxe v oborech vyššího odborného vzdělávání, proškolení učitelů odborných předmětů a praktického vyučování a při poskytování materiálně technické podpory.	Novelizovat zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ošetřit přímé i nepřímé financování středního a vyššího odborného vzdělávání ze strany zaměstnavatelů a zohlednit přímé i nepřímé financování jako uznatelné výdaje v příslušných ustanoveních zákona, pokud tyto výdaje není povinen uhradit stát či zřizovatel.	MF	MŠMT, MPO, MZe,	2014

IV/2	Další variantou řešení problematiky podpory výchovy žáků k technice i přírodě a podpory odborného vzdělávání je využití prostředků EU. Na podporu odborného vzdělávání připadá v úvahu i zřízení dotačního fondu, jehož prostředky lze využít na podporu praktického vyučování u zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání učitelů odborných předmětů i na podporu dalšího vzdělávání včetně rekvalifikací.	Zvážit a navrhnout zřízení dotačního fondu nebo fondů na podporu odborného vzdělávání. Využít prostředků EU v současném i budoucím programovacím období k výchově dětí a žáků k pozitivnímu vztahu k technice a přírodě a na podporu odborného vzdělávání, zejména na podporu praktického vyučování u zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání učitelů odborných předmětů i na podporu dalšího vzdělávání včetně rekvalifikací. V rámci nového programovacího období vyhlašovat programy zaměřené na podporu investic za účelem propojení materiálně technického zázemí škol a podniků.	MPO, MZe, MD, MMR, MŠMT, HK ČR, AK ČR, SPD ČR,	SOCR ČR	2014 a průběžně
IV/3	Využití rozvojových programů na podporu odborného vzdělávání v rozsahu jako v předchozím bodu.	V rámci finančních možností resortu vyhlašovat ve spolupráci s resorty, zástupci zaměstnavatelů a krajů rozvojové programy na podporu vybraných oborů středního odborného vzdělávání.	MŠMT	MPO, MZe, MD, MMR, HK ČR, AK ČR, SPD ČR, SOCR ČR	průběžně
IV/4	Významným nástrojem spolupráce zaměstnavatelů, škol, jejich zřizovatelů a příslušných resortů při řešení problémů v odborném vzdělávání v příslušných oborech vzdělání v daném regionu jsou sektorové dohody. Tyto skutečnosti potvrzují zkušenosti z realizace projektu Národní soustava povolání s cílem dosažení optimální struktury oborů vzdělání v souladu s požadavky trhu práce a s cílem efektivního využití prostředků ze státního rozpočtu a dalšího zkvalitnění úrovně	Ve spolupráci s příslušnými resorty, kraji a zástupci zaměstnavatelů podporovat uzavírání sektorových dohod v jednotlivých krajích a vyžadovat jejich naplnění.	MSMT, HK ČR	Resorty, zástupci zaměstnavatelů a kraje, sektorové rady	2014 a průběžně

	odborného vzdělávání. Využít zkušeností z pilotního ověřování v 7 sektorech národního hospodářství a zajistit nastavení podmínek pro plošné rozšíření i do ostatních sektorů národního hospodářství včetně vyžadování dodržování závazků v sektorových dohodách. Podporovat plošné rozšíření ve všech krajích, ve skupinách oborů vzdělání (sektorech národního hospodářství), které dosud nejsou v uzavřených sektorových dohodách obsaženy.	Doporučení krajům, aby podporovaly uzavírání sektorových dohod v oblasti odborného vzdělávání.	kraje		
IV/5	V rámci ministerstva byla zřízena meziresortní koncepční pracovní skupina jako poradní orgán ministra složená ze zástupců vybraných resortů, zaměstnavatelů, odborových orgánů, krajů a asociací škol. Koncepční skupina připravuje podklady pro návrh opatření pro jednání vlády a pro stanovení další koncepce v oblasti odborného vzdělávání. Činnost koncepční skupiny v následujícím období bude zaměřena na zpracování návrhů dalších úprav školského zákona a zákona o pedagogických pracovnících, nařízení vlády vyhlášek, které rozpracovávají výše uvedené zákony.	Zajistit pokračování činnosti meziresortní pracovní skupiny pro přípravu dalších opatření ke zkvalitnění odborného vzdělávání.	MSMT	Resorty, zástupci zaměstnavatelů, krajů a asociací škol, HK ČR	2012 - 2016
IV/6	Pro zajištění efektivní a účinné spolupráce škol se zaměstnavateli je bezpodmínečně nutná informovanost zaměstnavatelů	MŠMT zajistí informování zaměstnavatelů o aktuálních otázkách spolupráce škol a zaměstnavatelů prostřednictvím webových stránek MŠMT.	MSMT	kraje	2013 a průběžně

	o aktuálních otázkách odborného vzdělávání v legislativní a nelegislativní oblasti, kterou zajistí příslušný odborný útvar ministerstva.				
IV/7	Problematika zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů Od 1. dubna 2012 nabyl účinnosti zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, který v § 51 nově upravuje také posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání, tělesné výchově a sportu. Zvláštní pozornost si získala ustanovení upravující posuzování zdravotní způsobilosti žáků a studentů k praktickému vyučování nebo praktické přípravě. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud škola například vysílá žáka na praktické vyučování do reálné praxe (firmy, podniku, závodu...) posudek o zdravotní způsobilosti vydává poskytovatel pracovně-lékařských služeb této firmy. Zákon č. 373/2011 Sb. dále v § 51 odst. 4 stanovuje, že posuzování zdravotní způsobilosti žáka nebo studenta, včetně lékařských prohlídek, hradí právnická osoba vykonávající činnost školy nebo školského zařízení. Zákon tedy třeba ve výše uvedeném příkladu požaduje po škole, aby uhradila poskytovateli pracovně lékařských služeb dané stavební firmy služby, které v souladu s § 51 poskytl	Připravit úpravu znění zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.	MZ	MŠMT	2014

	jejímu žákovi. Školský zákon dostatečně řeší zdravotní způsobilost žáka v rámci přijímacího řízení ke vzdělání ve střední škole podle ustanovení § 59 školského zákona, dále pak přehlednou kategorizací v příloze č. 2 nařízení vlády č. 211/2010 Sb., která obsahuje popis kontraindikací ke vzdělání (tzn. onemocnění nebo zdravotních potíží pro účely stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělání). Žák nemůže být přijat ke vzdělávání ve střední škole, pokud není zdravotně způsobilý pro praktické vyučování v konkrétním oboru vzdělání. Jakákoli změna zdravotní způsobilost v průběhu vzdělání musí být žákem naplněna dle § 22 odst. 2 písm. a) školského zákona, kdy jsou žáci povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti. MŠMT si je vědomo finanční i administrativní zátěže, která z § 51 zákona č. 373/2011 Sb. školám vzniká, a proto chce řešit uvedenou problematiku ve spolupráci Ministerstvem zdravotnictví a zřizovateli škol.				
IV/8	K zajištění užší spolupráce škol a zaměstnavatelů při zajišťování praktického vyučování, včetně konání závěrečných a maturitních zkoušek na pracovištích zaměstnavatelů, jejímž cílem je zkvalitnit úroveň znalostí	Doplněním příslušného prováděcího právního předpisu umožnit, aby na výučním listu a maturitním vysvědčení nebo na Europass – dodatku k osvědčení mohl být uváděn název a adresa zaměstnavatele, kde příslušný žák konal praktické vyučování.	MŠMT		2014

	a dovedností absolventů oborů středního vzdělání, včetně jejich prověření v reálném pracovním prostředí, se navrhuje příslušná úprava školského zákona a prováděcích vyhlášek MŠMT, která umožní, aby na dodatku k výučnímu listu a maturitního vysvědčení mohl být uváděn název a adresa zaměstnavatele, kde příslušný žák konal praktické vyučování.				
IV/9	Problematika zajišťování jednotlivých forem praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatelů patří mezi rozhodující opatření, které může velmi pozitivně ovlivnit úroveň připravenosti žáků na budoucí povolání, včetně lepšího uplatnění na trhu práce. Zajišťování praktického vyučování pro žáky některých oborů vzdělání v příslušných regionech v řadě případů poměrně složité a náročné.	Hospodářská komora, Agrární komora, Svaz průmyslu a dopravy a Svaz obchodu a cestovního ruchu podle svých působností zajistí, aby prostřednictvím webových stránek nebo jiným způsobem byly školy informovány o možnostech konání praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatelů.	HK ČR AK ČR SPD ČR	SOCR ČR	2015
IV/10	Problematika zajišťování jednotlivých forem praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatelů patří mezi rozhodující opatření, která mohou velmi pozitivně ovlivnit úroveň připravenosti žáků na budoucí povolání, včetně lepšího uplatnění na trhu práce. Značná část středních škol má vybudovaná velmi kvalitní centra odborného vzdělávání, která mohou využít také pro školení pracovníků zaměstnavatelů, zaučování nových pracovníků zaměstnavatelů	Podporovat a od ředitelů škol vyžadovat další prohlubování spolupráce škol, zaměstnavatelů a poboček Úřadu práce s cílem dalšího zkvalitnění úrovně odborného vzdělávání. Praktické vyučování v oborech odborného vzdělávání zajišťovat v rámci možností v příslušných regionech na pracovištích zaměstnavatelů, a to zejména v případech škol s nedostatečným zázemím. V souladu s obsahem opatření II/7 podporovat a od ředitelů škol vyžadovat využívání kapacit škol v materiální a personální oblasti pro realizaci jednotlivých forem vzdělávání pracovníků zaměstnavatelů.	kraje	HK ČR	2013 a průběžně

	v nových technologiích, realizace certifikace dle národní soustavy kvalifikací a dalších činností.				
IV/11	Vytvoření systému predikce požadavků trhu práce pro soulad vyučovaných oborů vzdělání v jednotlivých krajích potřebného ke zvyšování úrovně a efektivity odborného vzdělávání ve spolupráci s příslušnými resorty.	Vytvořit rámcový systém predikce požadavků trhu práce pro soulad vyučovaných oborů vzdělání v jednotlivých krajích. V každém kraji provést analýzu struktury škol a školských zařízení a v případě středních a vyšších odborných škol také struktury vyučovaných oborů vzdělání ve vazbě na požadavky regionálního trhu práce s přihlédnutím k údajům o demografickém vývoji s výhledem nejméně do roku 2020.	HK ČR MPSV kraje	MŠMT MPO, MZe, MZ, MD a kraje	2014
IV/12	Problematika hodnocení úrovně odborného vzdělávání obsahující úroveň přípravy žáků a studentů v jednotlivých oborech vzdělání, včetně přípravy na pracovištích zaměstnavatelů, přípravy a stáží pedagogických pracovníků odborných předmětů a praktického vyučování u zaměstnavatelů může výrazně ovlivnit kvalitu žáků v přípravě na povolání. Do současné doby nebyl zpracován nástroj, který by umožnil hodnocení úrovně odborného vzdělávání. Z výše uvedených důvodů je navrženo vytvoření systému hodnocení odborného vzdělávání, který bude společný pro školy, zřizovatele škol – kraje i pro MŠMT.	Vytvořit rámcový systém hodnocení odborného vzdělávání na úrovni škola, kraj a MŠMT.	MŠMT, kraje,	HK ČR	2014

IV/13	Pro efektivní využívání prostředků ze státního rozpočtu má velký význam soulad struktury oborů vzdělání vyučovaných ve středních školách v příslušných regionech v návaznosti na potřeby trhu práce.	Na základě predikcí požadavků regionálního trhu práce pokračovat v optimalizaci sítě a oborové struktury škol v příslušných regionech s cílem dosažení požadované struktury škol a oborů vzdělání v návaznosti na potřeby trhu práce, v souladu s dlouhodobými záměry a demografickým vývojem žáků, kteří budou nastupovat ke studiu středních škol v následujících letech.	kraje	Resortní ministerstva a zaměstnavatelé, HK ČR	2013 a průběžně
IV/14	Budování center odborného vzdělávání a dalšího vzdělávání ve středních školách podle skupin oborů nebo resortního zaměření má pozitivní význam nejen pro efektivní využívání prostředků ze státního rozpočtu, ale i pro zkvalitnění úrovně absolventů oborů vzdělání.	Ve spolupráci se zaměstnavateli podporovat budování center odborného vzdělávání a dalšího vzdělávání ve středních školách podle skupin nebo oblastí oborů vzdělání nebo resortního zaměření.	Kraje, HK ČR	Resortní ministerstva a zaměstnavatelé	2013 a průběžně
IV/15	Pro další prohlubování spolupráce škol a zaměstnavatelů je velmi významná role zřizovatelů škol, jmenovitě krajů.	Doporučení pro kraje: • Do kritérií hodnocení ředitelů škol zřizovaných kraji zahrnout i způsob spolupráce školy se zaměstnavateli v návaznosti na obory vzdělání školy, v souladu s konkrétními podmínkami a přístupností zaměstnavatelů v daném regionu. • Jednotlivá opatření v kompetenci krajů a dalších zřizovatelů škol rozpracovat v příslušných koncepčních dokumentech krajů a dalších zřizovatelů škol a pravidelně je vyhodnocovat.	kraje	Resortní ministerstva a zaměstnavatelé	2013 a průběžně

V. Vytvořením systému přípravy a získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků zlepšovat podmínky pro další zkvalitnění úrovně vzdělávání.

Ke zvyšování úrovně odborného vzdělávání je bezpodmínečně nutné i zkvalitňování úrovně odborných znalostí a odborných dovedností pedagogických pracovníků.

Pořadové číslo	Obsah	Návrh opatření	Zodpovídá	Ve spolupráci	Termín
V/1	MŠMT zajistí zpracování standardů vědomostí a dovedností pedagogických pracovníků včetně systému jejich hodnocení. Při zpracování se bude vycházet z připravovaného kariérního systému pro pedagogické pracovníky. Dále MŠMT předpokládá: - zavedení systémové podpory získávání odborné kvalifikace učitelů odborných předmětů a ostatních pedagogických pracovníků působících v odborném vzdělávání. - využití vzdělávacích programů vysokých škol technického zaměření v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků odborných předmětů, - zajištění monitorování akreditovaných vzdělávacích programů v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v odborných předmětech s cílem průběžného zjišťování počtů a jednotlivých odborností pedagogických pracovníků zapojených	• Zajistit zpracování standardů odborných vědomostí a dovedností pedagogických pracovníků včetně systému kritérií pro jejich hodnocení. Při zpracování standardů vědomostí a dovedností pedagogických pracovníků v oblasti odborného vzdělávání spolupracovat se zástupci resortů a zaměstnavatelů a vycházet z připravovaného kariérního systému pro pedagogické pracovníky. • Ve spolupráci se zaměstnavateli v dané odbornosti zavést systémovou podporu získávání odborné kvalifikace učitelů odborných předmětů a ostatních pedagogických pracovníků působících v odborném vzdělávání v počátečním a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. • V rámci procesu akreditace vzdělávacích programů v oblasti DVPP zohledňovat tuzemské i zahraniční stáže učitelů odborných předmětů a učitelů odborného výcviku jako plnohodnotný nástroj v systému DVPP. • Vytvářet podmínky pro zapojování odborníků z praxe do procesu vzdělávání.	MSMT	Příslušná resortní ministerstva	2015 a průběžně

	do procesu vzdělávání, - stanovení priorit v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků odborných předmětů v následujícím programovacím období financování z evropských strukturálních fondů, - zajištění povinných stáží učitelů odborných předmětů a praktického vyučování včetně odborného výcviku na pracovištích zaměstnavatelů, - umožnění výuky odborných předmětů a praktického vyučování včetně odborného výcviku odborníkům z praxe, - zvážit úpravu požadavku na odbornou kvalifikaci učitelů odborných předmětů a praktického vyučování včetně odborného výcviku v zákoně o pedagogických pracovnících s cílem zpřístupnit tyto profese odborníkům z praxe.				
V/2	Podpora dalšího vzdělávání učitelů odborných předmětů ve zřizovaných školách. Podpora průběžného vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti odborného vzdělávání, doplňování jejich odborných znalostí ve spolupráci se zaměstnavateli.	Napomáhat vytváření podmínek pro další vzdělávání učitelů odborných předmětů. Prostřednictvím ředitelů škol vyžadovat od pedagogických pracovníků v oblasti odborného vzdělávání průběžné doplňování jejich odborných znalostí s využitím všech forem při maximálním využití spolupráce se zaměstnavateli.	kraje	Příslušná resortní ministerstva, HK ČR	2013 a průběžně

Vysvětlivky

RVP	rámcové vzdělávací programy
RVP ZV	rámcové vzdělávací programy základního vzdělávání
ZŠ	základní školy
SŠ	střední školy
NÚV	Národní ústav vzdělávání
ECVET	Evropský systém přenosu kreditů v odborném vzdělávání
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
UNIV	Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
Europass	Evropský dokument, který poskytuje přehled o úrovni znalostí a zkušeností
SPD	Svaz průmyslu a dopravy
SOCR ČR	Svaz obchodu a cestovního ruchu
HK ČR	Hospodářská komora ČR
AK ČR	Agrární komora ČR
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
Mze	Ministerstvo zemědělství
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MF	Ministerstvo financí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
CZESHA	Unie školských asociací
UZS ČR	Unie zaměstnavatelských svazů
KZPS ČR	Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
KÚ	krajské úřady